

## A tite kun wārgi a digre kun ba yiti

# Ebreu ni

## A nyu hunnam

### A Dufre weye la hu la di bi

**1** <sup>1</sup> A Dufre kun da yome la a annabiou pote di wey la v kagama ne zaagu la a bōrvft zaagu, <sup>2</sup> a findema, hun le a findema tēesi hej ni, di yome la a bōrvbi di wey la hu. La diko di te taka a duniyā, la diko di bage ant hallt a kañ dūv. <sup>3</sup> Diko ni ba ni a Dufre dubey kesey hej, kana a Dufre wē le di wē fasti fasti, di weyga hōfa a gaabi la la gako di hōfv la a hāvma dūv, di tuge a wali zaabi a fuma nyuni di pa ba bagt bunma surfv, kun di bage koñ di yable a dōbau ni di yav tugo a Dufre a yōv keseyo hoj wōnde digre. <sup>4</sup> A bi hoj kū a maleekau a dubey kala mbaa a seere kun a Dufre pane di nanju sire gv kūst a maleekau nyuñgv.

### A Bi hoj kū a maleekau

<sup>5</sup> A nyōv, a Dufre ba bole a bada a maleeka ni:

«Mu bi bōrvbi la ni, kun kurgi la nyañ mko le n sa, wala kun zuru la a maaleka<sup>a</sup>, di ba bole a bada: « Mko bagra di ni a sa, la diko bagra mu ni a bibōrvbi.» <sup>6</sup> La a wakati konnu a Dufre tuñgrv di bibōrvbi pote a duniyā ni, di bole:

« Maana a Dufre maleekau bej dūv kuroñgu di yigant ba pōtōl di.» <sup>7</sup> A Dufre bole ke a maleekau:

Di tomə wōllvba la di bagt ba wē mbala a sarft kana, la mbala a hāni nyurī kana. <sup>8</sup> La kun zuru di bi hoj di bole:

« A Dufre la ni la n yu kutre koñ fēyrā halı a bada, la n yu gete nanju a hufumi gete la. <sup>9</sup> N boñse a hufumi la n kurge a zaabi.

Guko la pa a Dufre, n Dufre bil n nyuni a bun-dōnōmı nva, la di boñsu ni gv kūst n dombə dūv.» <sup>10</sup> A Dufre bole mu: « Nko, a Dañsa a kurgəm ni nko la ti taka a sēende, la a dōba koñ mu nko wōnde la bagt gv. <sup>11</sup> l dūv summa, la nko fēyrā a bada. A dōba la a sēende dūv kendira mbala a pēriyv kana. <sup>12</sup> N pillə hi la mbala a pēriyv, la i hakura mbala kana a bañkaaya hagatrı. La nko fēyrā a bada, nko fēyrā kana n wē halı a bada, n feyley ba kendra. <sup>13</sup> A bada a Dufre ba bole maleeka mbaa didum ni:

Be tugo mu wōnde digre, m pata n sibu n alba. <sup>14</sup> A maleekau dūv a leñgəmfi la ba, ba wōllv a Dufre ni, di tuñgrv ba, ba yafv la a hāñsam bunma tofu ba da a hoptəm i bagt ba hōle kun ba patı a Dufre gunda.

### A hoptəm kesey hun Zezi pane hej weyga

**2** <sup>1</sup> Guko la pa v heme v nyi a hilo kun v dōmōne nanju gv hāñstı gv kūstı, da ka v be sum. <sup>2</sup> A nyōv, halı ke a weyga kun a maleekau bene sebv hūñse gv gaabi bunma yey gv ni, la bunma ba soñe gv ni da a nyumōnam kun tofu la ba, <sup>3</sup> naana kana v kōrv la, halı v ba kale a hoptəm nuñ kana? A hoptəm kun a Dañsa gulle fende di sebv, la bunma da dōmō gv namba hūñse hu ke a nyōv la gv. <sup>4</sup> A Dufre gulle hūñse ke ba kəseti hej a nyōv la, kun di bage a siləñkeenəu, a waluma funfohi, a hāyndeuv

digə wāani wāani, la dıko a Dufre leŋkəm hārāv hun dı tere kana makı kana dı boŋ.  
b

### Zezi le anı patı a fımabu da a hoptəm gulle

<sup>5</sup>A nyöv, a maleekav dı a Dufre pane ke ba hal a duniyā kun bellı kun weyga v weyri koŋ. <sup>6</sup>Tige dım a Wārgırtı yoro dıdım hūŋse ke a nyöv la gu, dı bole:

«A se le a fubi, kun patı n hündrv dı hındam?»

A fubi bi hoŋ kun patı n yeli dı waltı? <sup>7</sup>

A wakatı boneŋə zaka da n pane dı ba tere a maleekav,  
la n pane dı a yu la a dubey; <sup>8</sup>

N pane a kaŋ dırv sontu dı nı.»

A Dufre kınnu pane a kaŋ dırv soŋ a fubi nı, dı ba duŋe kaŋ kã kun ba sontə dı nı. La gu dırv nyaŋ nyaŋ dım v ba ni ke a kaŋ dırv soŋe dı nı. <sup>9</sup>La kaŋ kun v ni, Zezi anı a Dufre pane dı yirgi nyuŋa dı ba tere a maleekav, nandı hagatə dı baŋı a fu anı a Dufre pane a yu la a dubey kun dı soŋe dı sıbv koŋ gulle. Nuŋ a Dufre bagam nı, a fubi dırv nı dı sıbə. <sup>10</sup>Həndi mv, anı baŋı kaŋ kã dırv, la anı gulle kaŋ kã dırv wē hoŋ, la dı boŋsu dı hōŋə a bu pıtv handa dı bella dı dubey heŋ nı, Zezi anı le ba hoptro nandı gu tofə a Dufre yommon dı la a wargı dı baŋı dı a fu makı fastı. <sup>11</sup>A nyöv, Zezi anı sırgırtı a fuma a Dufre yıbre nı, la bımma ba surge namba dırv sıtfa dım la . Gukə la pa Zezi ba koyfə dı yırı ba ke dı sabu, <sup>12</sup>kınnu dı bole:

«M sebra n seere mv sabu nı

M nanta la n seere v mentv tige nı <sup>13</sup>Dı bole kəynde:

M zaŋe mv hıclare dırv m tı nı, la kəynde

Ye mv le mv la a gında bımma n pane mv. <sup>14</sup>Kə nuŋ, kun a gında beŋ dırv bage nyem dım la nummv dım, dıko mv hagatə ba kana, da dı sum heŋ nı dı yey anı hıfv a gaabi kun kırv, kun yatı gu bo a iblısa, <sup>15</sup>la dı hoptu bımma a sum funı pane ba feyley dırv nı ba da feyfə a bırvı tarey nı.

<sup>16</sup>A nyöv a maleekəu dı dı beŋə hāŋsı, bımma sırtı Abraham nı beŋ la.

<sup>17</sup>Gukə mv la pa dı heme dı nyaŋkı dı sabu kaŋ kã dırv nı, kun patı dı baŋı a seyə kırv keseyo dı hıbu la a wımgam la dı baŋı a nyöv a Dufre tomde nı, da dı deystı dı hısv dı fuma waltı zaabi. <sup>18</sup>A nyöv kun gu künde dıko gulle wargə a tıŋı-n ye na yoro, dı dey dı hāŋsı bımma wē a tıŋı n ye na yoro dırv.

### Zezi da a dubey kın kı annabi Moyızı

**3**<sup>1</sup>Kə nuŋ, mv sabu bımma kərıtv hıley nı a Dufre nı, nakə bımma məntı a Dufre yuram nı, ye na Zezi, anı le a nyöv panam heŋ tomo la a seyə kırv keseyo . <sup>2</sup>Dı bage a nyöv la anı tı dı a tomde naŋv nı, mbala kana Moyızı bage a nyöv a Dufre daŋ koŋ dırv nı. <sup>3</sup>A nyöv Zezi da a dubey kın kı Moyızı nyuŋv, kana a lobro seere la sıtı gu kısı a daŋ naŋv gulle. <sup>4</sup>A nyöv a daŋ dırv hıfa gu lobro, la anı lobu kaŋ kã dırv a Dufre la. <sup>5</sup>Bıne Moyızı bage a nyöv a Dufre daŋ dırv koŋ yoro, a wılv kana, da dı pa kun ba bellı bo kəsetı. <sup>6</sup>La Kırıstı bage a nyöv a Dufre daŋ nı, dıko a Dufre bıbırvıbi, dı baŋı a daŋ naŋv nyu halı, v nyıye gu hāŋsı a kaŋ kun v dalı la a bun-dınnı Kırıstı yoro ke dı bella hitu hu nı

### A fıvnam kun a Dufre patı dı fıma nı weyga

<sup>7</sup>Gukə la pa, mbala kana a Dufre leŋkəm bole gu:

Nyaŋ halı na dınnıne dı hılo, <sup>8</sup>ka na be tıŋsı na bına, mbala a Dufre nı bılam wakatı koŋ,

A funde kun ni na samba mey di ba ye a durugu toore koŋ ni, <sup>9</sup> fun na kagama meye mu ba ye, kun ba yati da ba hɔɔ kun m dey m baɣi, la ba na mu tomə <sup>10</sup> kun baɣi zenə finnā. Gɔkɔ la pa mu bunde hun la a zamaani koŋ fuma la m bole: «Ba humni zurə a wɔy wakati kama; a fuma beŋ ba hɔre mu bɔrfi. <sup>11</sup> Kɔ m seble mu bun-hɔrga koŋ yoro: ba ba zurə mu fɔɔnam tige koŋ ni.» <sup>12</sup> Ye na gu buri, mu nyumba ka fu kã na tulleni da a bunde zaabi kun ba pata a nyɔv la gu hɛysri di la a Dufre a feyo hoŋ. <sup>13</sup> La pa na domba a beni, wotre bi fil kama, kun zaka fu fɛyfu di dey di bo ke nyaŋ, kun pati ka na fu kã a wali zaabi be zɔɔm di di tiŋsi di bunde. <sup>14</sup> Ye gu le v hagate Kuristi yafu dombə, da v hɔgɔ gəŋgəŋ v pote hɔɔɔre hali gu te gu zaka, <sup>15</sup> kana gu bole: Nyaŋ hali na dɔmɔne di hilo, ka na be tiŋsi na buna, mbala a Dufre ni bilam wakati koŋ. <sup>16</sup> Kɔ anuma la, bunma dɔmɔ la ba yati a Dufre nyurɛ ba hɛsi di bunde? Hali bunma Moyizi pane ba sɔri Ezɔrtu namba dɔ. <sup>17</sup> La anuma le bunma a Dufre bunde hun la kun baɣi zenə finnā, hali bunma baɣi a wali zaabi, ba sɔv a durugu toore koŋ ni dɔ? <sup>18</sup> La anuma ni di seble di bo ba ba zurə a fɔɔnam tige koŋ ni, hali bunma ba soŋe beŋ dɔ? <sup>19</sup> La v ni ba ba deyse ba zu, ba ba pane a nyɔv naŋgu gulle.

**4** <sup>1</sup> Kɔ kun a Dufre bole ke v dara di fɔɔnam heŋ yoro v zu kun fɛyfu zaka, v zaŋ na a zɔɔte ka mbaa fu dum na ni baɣi ani ba deyse di zu a fɔɔnam nahu yoro. <sup>2</sup> Saba v da v dɔmɔ a hilo dɔndɔgu kana a fuma beŋka da ba dɔmɔ gu. La a weyga kun ba dɔmɔne koŋ ba fiyɛ ba ni kaŋ kã, saba bunma dɔmɔ gu namba ba pane gu a nyɔv. <sup>3</sup> Uko bunma pa a nyɔv beŋ, v zurə a fɔɔnam tige yoro, a fɔɔnam kun weyga di weye di bo: «M seble mu bun-hurga koŋ yoro: Ba ba zurə mu fɔɔnam yoro! A Dufre tomə nahu di bage hi la zaa a duniyã kurgam ni; <sup>4</sup> A nyɔv a Dufre tite koŋ yoro kun zuru la a funde hi pɛndɔgu gu bole: La a funde pɛndɔgu funde naŋgu di fɔɔne la di tomə duru. <sup>5</sup> La uko wãrgam heŋ yoro kɔynde gu bole: «A bada ba ba zurə mu fɔɔnam heŋ yoro.» <sup>6</sup> Kɔ niŋ, kun gu kundɛ ke a fuma la fɛyfu ba dey ba zu, la bunma da da a hilo dɔndɔgu koŋ a pote ba zue kun ba ba soŋe ba pa a nyɔv gulle, <sup>7</sup> a Dufre gɔne di hugal a funde, kun le nyaŋ, di yome la Davidi nyurɛ a tɔŋgam handa yoro di bo kana gu da bole belleni:

«Nyaŋ hali na dɔmɔ di hilo,  
ka na tiŋsi na buna!»

<sup>8</sup> Hali Zoze maana pa ba da a fɔɔnam, gɔkɔ belleni, di ba weyra fɔɔnam funde dummu weyga. <sup>9</sup> Kɔ a fɔɔnam la fɛyfu a Dufre fuma beŋ ni kun nyaŋ a sɔyã pɛndɔgu funde koŋ fɔɔnam. <sup>10</sup> La ani zu a fɔɔnam hun a Dufre pati heŋ yoro, di mu dɔgra a tomə di fɔɔ, kana a Dufre dɔge a tomə di fɔɔ. <sup>11</sup> Kɔ v tim na v zu a fɔɔnam koŋ yoro, da ka mbaa fu be go di debv a nyu kaŋey wole yabrey ni di be dɔgu a Dufre bɔrv. <sup>12</sup> Ke ase a Dufre weyga koŋ, a weyga kun feyfu la, la gu hɔfa a gaabi. Gu dɔndumu kɛ a gole kun hɔfu nyiyã hi, gu zurə gu kɔɔrv a fubi bunde la di humni, kana a gole dey gu kɔɔrv a kuba sɔkurbafu tige, hali gu tigi a londi, gu zemma a fubi humni kun boŋ, la kun di tɔri taasi. <sup>13</sup> Kun ti taka mbaa gu dum go kun dey gu hɛrgi a Dufre ni; kaŋ kã duru kɔyɛrɛ la a Dufre yɔba ni, kaŋ kã duru pãriyãy la di ni, la dɔko ni v sebru kun v bage.

### Zezi a seyə kɔrv keseyo gaabi sa la di

<sup>14</sup> Kɔ Kun v hɔfa a seyə kɔrv keseyo gaabi sa, ani keki a dɔbau, di yav a dɔba ni, Zezi a Dufre bi, v hɔgɔ na gəŋgəŋ a nyɔv panam hun v hɔfu la di. <sup>15</sup> Hɔndi a seyə kɔrv keseyo ani v hɔfu hoŋ ba ye le a seyə kɔrv ani ba dey di kom v wɔmgey v gaabi goore yoro; di da la a tigi ye n na kaŋ kã duru ni v kana, la di ba bage a wali zaabi

kama. <sup>16</sup> Kō v woromsu na a fuma nı bagrō a Dufre hoj yu kutre la a hōlam, da v da a wōmgam la a bagam hu nı, da v da a hānsam kun wakati v boj hu. "[

### A Kurıstı hoj a seyə kurba kōyō anı wōmgru la]

**5** <sup>1</sup> Hēndi a seyə kurba kōyō dıru, ba tıge dı la a fımabu tılleni, da dı bagı a Dufre tomde ba nı, da dı bagrı a seyəfi a Dufre nı a walı zaabı hun ba bagrı gulle. <sup>2</sup> Dı dey dı dōmō a bēyla samba la a sumba namba walı bı saba dıko gulle a gaabı goore sa la dı ba kana. <sup>3</sup> La dı gaabı goore nahı gulle, kala dı bagı a seyə a Dufre nı dıko gulle walı zaabı gulle, kana dı bagrı gu a fuma namba nı. <sup>4</sup> Fv dō patı dı gulle a nyu zaŋam dı bagı dı gulle a Dufre nı seyə kurba kōyō; la a Dufre la yıtı gu daŋsa dı pa gu kana gu bage Aarōj gulle nı. <sup>5</sup> Le da mv, Kurıstı dō pa dı gulle a dubey koj dı hagatı a seyə kurba kōyō, la dı da gu la hoj ga, anı bo dı nı:

« Mv bi la nı,

Nyaŋ, m hagatē n sa.» <sup>6</sup> Mbala kana dı bole kōynde tıge dımmv: «

A Dufre nı seyə kurō la nı halı a bada Melkisedekı kana.» <sup>7</sup> Kunnu a Kurıstı tugle a duniyā nı, dıko la bagı a Dufre zāanam, la a horoməm, la a yileŋə la a yıba hem, dı zāa anı dey dı hoptu dı a sum nı, la a Dufre soje dı zāanam, dı Dufre fıntı gulle. <sup>8</sup> La kun dı bage a Dufre bı koj dıru, dı warga nyōām nahı nı dı sebe kun le a soŋəm . <sup>9</sup> A Dufre kun bage Zezi Kurıstı bagı anı toməmə dıru hārēy fastı, dı hagatē a hoptəm kun go kendam daŋsa bunma dıru sontu dı nı; <sup>10</sup> kun a Dufre bole dı ke a seyə kurba kōyō la dı Melkisedekı kana.

### A segeləm kun zuru la ka fv dıgv a nyōv panam

<sup>11</sup> Kun zuru la koj, v hōfv kun pōtv kun v bolu, la a hāvma hun fayatam kaŋey la, saba na hagatē bunma dōmōnam yaalı. <sup>12</sup> Kō gu heme gu kundv ke nyaŋ na hagatē mbaa a sebōlba, saba na da a hōjnsam zaa kun tōŋgv, la na boj kōynde kala fv gō dı sebōl na a hāvma porə hun le dōba dōba hun ba sebōle na kun zuru la Dufre weynı: la na gōne gō fun na dey na nyō a yılam, kay a dv gəŋey dō. <sup>13</sup> Bıne anı dıru fēyfv dı wē a yılaŋa nı, bēy dōm dı korōtv kun makı a Dufre yeləm nı la kun ba make a Dufre yeləm nı, saba a bı la dı. <sup>14</sup> La a dv gəŋey a kōyba hıntı la, bakō bunma hōfv a hōram, ba nyaa kun hārēy la kun ba hārēyā ba korōtv.

**6** <sup>1</sup> Kō nuj v dıgv na dōba dōba sebōlam kun zuru la Kurıstı, v yav yıganı la a sebōlam hun kū a kaŋey mbala a bıtuba kana, ka v gō v hagatı v be a daŋ sıja naŋgv konəm nyuntı kun le a humntı tıgatam gu dıgv a tomə zaabı hun bellı la a sum, <sup>2</sup> a seblam kun zuru la a hem mireləmfi, a wōna deləm a nyuntı, a sum fegetəm, la a gırv hun go kendam. <sup>3</sup> Ye na kun v bagrı, halı a Dufre soje. <sup>4</sup> A fıma bunma da a pəndətəm, ba da ba lem a hārāv hun sıtı a dōba nı, ba da a hōle la a Dufre Leŋkəm, <sup>5</sup> ba da ba lem a Dufre weyga dōndıgv naŋgv, ba hōrō a gaabıfı hun bellı be a duniyā nı, <sup>6</sup> halı ba dıge a Dufre bōrv, kaŋ kā go kun patı ba go ba tıgatı a humntı ba zāa a yaafa, saba bakō gōne ba bantı a Dufre bı hoj a dāyrē gaaru koj nyuntı ba gulle nı, ba tıgvōm dı a fıma yıganı. <sup>7</sup> A nyōv halı a sēende darıka a vıvna hem gu nyōrv, gu sıtı a hāvma hun fıvrı bunma fırtı gu namba nı a Dufre fırtı gu nı a barke. <sup>8</sup> La halı gu sıtıka a wōfı, la a fıbu hun ba fıyrā , ba bolə ke gu ba hārēyā, la gu ba hēyā a sıəm, la gu kendıgra la a zıvam.

<sup>9</sup> Halı la nakō, mv nyumba bombə, la kun v weyrı nuj koj dıru, v nyaa la fastı ke na wē la a bōrv hārēyŋv nyuntı, kun yav la a hoptəm tıge nı. <sup>10</sup> Ke ase la a Dufre ba yele kun ba make bagıv, dı ba dey dı lı kun na da bage la a boŋey kun na hōjse ke na boj dı, kun na da hājse dı fıma, la na fēyfv na hājrsı ba. <sup>11</sup> La v bojə ke fıv kama na nı fıy dı tıŋkı dı fırtı gaabı nujkana ka na be dıgv halı gu te a kendam, da

na da hun durv na turu tāmḥā, <sup>12</sup>ka na be yert, la zaṅ na beṅ wolə, bunma la a nyɔv panam, la a bun-sum ba da a həle kun a Dufre bole di pata ba la.

### A Dufre kun bole di bagra ba geyrə

<sup>13</sup>A nyɔv a Dufre kun bole Abraham ni ke di pata di la kaṅ, a Dufre sebole la di gulle fu go anɩ kũ di da di sebo nandɩ yiganɩ, kɔ di sebole la di gulle, <sup>14</sup>di bo: « A barke tɩam kɔ, m tura n ni a barke handa handa, la m wuyellə bunma sɩti n ni ba pɔrsu handa.» <sup>15</sup>Kɔ nuɔ Abraham bage di kɔɔ di bunde di daa kun a Dufre bole di ni ke di pata di la nangv. <sup>16</sup>Halt a fɔmabu sebolluka, la anɩ kũ ba seere ba sebol la, la a seboləm dəbe a weyga ni gv haṅsal kun durv wē ba la dombə tulleni, gv pa a takafɩ kendi. <sup>17</sup>Nuɔ kana a Dufre mv, kun di boṅ di hũṅsu a fuma bunma di da bole ke ba dara kaṅ namba ni ke di humni tɔgam koṅ a humni tɔgam kun ba gɔta belleni la, di sebole. <sup>18</sup>Nuɔ waluma hĩ hun ba viigrə nahɩ ni, hun yoro gv go kana durv a wolou sɩti la a Dufre ga, pata a beni kesey vko bunma dugv kaṅ durv la v nyɩ a tamḥā kun ba pane hv. <sup>19</sup>A tāmḥā koṅ wē la hv ni mbala a kɔsv nyirɛ gɔfuruḡv kun hɔfu a hi ka a sarv yaula gv koṅ kana, gv hɔfa hv la gv pa v hɩfu gəngən a Dufre yiganɩ, gvko gulle v gondru a Dufre daṅ pɛrɩḡv keseyḡv nangv v yav a tige surfu surfu nangv ni a tige fun a Dufre wē, <sup>20</sup>a tige fun Zezi zue hv ni yiganɩ di yav zu, di hagati a seyə kurba kɔyɔ anɩ go kendam Melkisedek kana.

### Melkisedek, a yɔv la a Dufre ni seyə bagrɔ

**7**<sup>1</sup> Melkisedek hoṅ, Salem yɔv la, la a Dufre anɩ wē a dɔba ni seyə bagrɔ; di yaa la hemsu Abraham, anɩ yav wol la a yuba di deysɩ ba di gɔv, la di ti di ni a barke. <sup>2</sup>Dɩkɔ Abraham pane kun di da durv ni fi ni, gadum. Melkisedek hoṅ, di seere koṅ bi, a pote durv, a makam a Dufre yɩbre ni yɔv la di, la mv Salem yɔv, kun yati gv bo «a bæni yɔv». <sup>3</sup>Fv bēy di sa, wala di nya, wala di sɩtɩfa, wala di duniyā benam funde wala di duniyā ni sɩram funde, di wē mbala a Dufre bi hoṅ kana, a Dufre seyə bagam tomde kun di bagrɩ nangv go kendam.

<sup>4</sup>Kɔ ye na kana di yele a fu keseyo, a fu anɩ Abraham gulle vko kaga tige kun di da a mende nangv ni hun kũ a hārɛy nahɩ ni fi ni durv, gadum di pa di ni.

<sup>5</sup>Bine, bunma sɩti Levi, bunma le a Dufre ni seyə bagrɩba, a deyley kun a Dufre pane Moyizɩ ni nangv pane a nyirɛ ba soṅ fi ni durv gadum lrasyel gɩnda beṅ ga, kun yati gv bo ba sabu, kunde bakɔ mv Abraham ni ba sure. <sup>6</sup>La dɩkɔ, anɩ ba sure di ni, soṅ Abraham ga fi ni durv gadum la di ti di ni a barke, a fu anɩ ni a Dufre bole ke di pata di la a hāvma. <sup>7</sup>Bine kun ba dey gv tā la, anɩ turɩ a barke nandɩ la kũ anɩ di turɩ a barke. <sup>8</sup>La yere, bunma sɩti Levi ni, bunma sontu fi ni gadum namba, a fɔmabu bunma sɩbrɩ la, la Melkisedeki nyuṅḡv nangv, a fu anɩ a Wārgɩri hũṅsu ke di feyfə. <sup>9</sup>La da v guman guman gv durv, Levi gulle anɩ sontu fi ni gadum, mv pane Melkisedeki ni fi ni gadum gv yome la Abraham yiram nahɩ ni: <sup>10</sup>Saba a wakati kunv Melkisedek yaa hemsu Abraham, nangv ni ke Levi fɛyfa Abraham ba kaga nyem ni. [

### Zezi a seyə kurɔ keseyo la di Melkisedek kana]

<sup>11</sup>Kɔ halt bunma sɩti Levi ni a Dufre ni seyə kurba namba, a Dufre ni seyə bagam tomde kun ba bagrɩ nangv maana deysɩ gv hibtu fasɩ kun a Dufre boṅse nangv, gv da ba tura tulay a Dufre ni seyə kurba kɔyɔ Melkisedek kana hun. A seyə kurba kɔyɔ bagra da bunma sɩti Levi ni Aarɔ kana, saba a deyley nahɩ durv kone a Livitiu tomde nangv ni. <sup>12</sup>Halt a Dufre ni seyə bagam tomde kurate, kala a deyley mv kratɩ. <sup>13</sup>A nyɔv, anɩ weyga a weynɩ heṅ weyrɩ digre sɔrgv fu la, a digre kun fuma ni, a bada fu kã ba bage a seyə bagrɩfa nangv tomde. <sup>14</sup>A pūrɛṅa la, ke vko Daṅsa sure Zuda wündre ni, a wündre kun weyga Moyizɩ ba weye kunv di weye a Dufre ni seyə

kurba namba weyga. <sup>15</sup> Gu wali koŋ kerete fasti kōynde gu dakti, kun a Dufre ni seyā kurō dōmmu hūnne, Melkisedek nyanŋanŋ, <sup>16</sup> dī hagate a seyā kurō, gu ba yeke ke dī künde a seyā kwam dī digā ni, la dī baŋi a seyā kurō a feyley hun ba kendra gaabi ni. <sup>17</sup> A nyōu la, ba pane dī kōseti ba bo:

«A seyā kurō la ni a wakati kun go kendam,

Melkisedek kana.» <sup>18</sup> Niŋ, a nyirē kun hoygi kōrē nanŋu tige kun gu go gaabi, la kun ba fūrā. <sup>19</sup> Moyizi deyley ba deyse gu pa a fuma baŋi bunma maki a Dufre yibre ni, masanŋ a tāmhā la wē kun hārēy kī a deyley nahī, gukō zambaani ni v woromsru a Dufre. <sup>20</sup> Kun yav wē gu ni gu kī, a Dufre ba pane Zezi baŋi a seyā kurō a seblēm ba seble. A nyōu, sārba namba hagate a seyā kurba niŋkana, seblēm go <sup>21</sup> La dikō Zezi, dī hagate a seyā kurō gu bage la hoŋka seblēm, anī bo dī ni:

Mko a Daŋsa sebole

la m ba tūgra mu nyirē

A seyā kurō la ni a wakati kun go kendam.» <sup>22</sup> Le kana, Zezi zambaani ni v pūram v dara a aadi kun kī aadi dōmmu nanŋu a hārēy. <sup>23</sup> Kaŋ dōmmu la wote kōynde, a seyā kurba sārba namba kale pōrse, saba a sum la gaŋŋan ba ba dey ba wōllu ba tomde fos. <sup>24</sup> La dikō kun fēyrī a wakati kun go kendam gulle, dī hōfa a seyā bagam tomde kun ba dey gu dugv fu sōrō zaŋ. <sup>25</sup> La gukō la pa dī dey dī hoptu fasti bunma dōrv yommu la dikō ba woromsru a Dufre, saba dī feyfā wakati dōrv dī zuru ba la a Dufre tullēni dī turī tuuri. <sup>26</sup> A seyā kurba kōyō niŋka v heme v da, anī kōrvu hōle ni a Dufre ni, anī go wali, anī go lēbre, anī kōrvu la a wali zaabi baŋriba, anī zāŋ dī wē a dōbau ni. <sup>27</sup> Dī ba yata da dī baŋri a seyā funde kama dī gulle wali zaabi yaafa ni, mbala a seyā kurba kōyba namba kana baŋri a seyā dōm ba gulle wali zaabi ni, la ba baŋi a fuma namba hūni. Dī bage koŋka nadōm ten a wakatu dōrv ni, kun dī pane dī gulle dī sibv koŋ gulle. <sup>28</sup> La a deyley, a fuma gaabi goore samba ı baŋi a seyā kurba kōyba; a seblēm kun a Dufre seble dī bo koŋ bellēni, a sebolēm nanŋu wēyga soŋe a deyley koŋ tige, gu pa dī bibōrōbi hoŋ baŋi a Seyā kurba kōyō anī maki fasti a wakati kun go a kendam.

### Zezi a aadi feleyŋu koŋ seyā kurō keseyo la

**8** <sup>1</sup> Bine kun v bolu nanŋu nyu le: U hōfa a Dufre ni seyā kurba kōyō niŋkana, anī yav tugo a dōbau ni a Dufre a yōv keseyo yu kutigā wōndre digre, <sup>2</sup> dī baŋri a seyā kurba kōyō tomde a tige sūrifugv fun a Dufre wē nanŋu ni la a tōnfidaŋ gulle gulle koŋ, a daŋ kun a Daŋsa gulle la baŋi gu kay a fubi dō <sup>3</sup> A seyā kurba kōyō dōrv, ba te dī la da dī pati a bun-dōnōmi hārāvma la dī baŋri a seyā a Dufre ni; gukō la pa gu ti tilay dī mv ni dī da a kaŋ kun pati. <sup>4</sup> Bine, maana Kiristi wē la a sēende nyuni dī ba bagra mbaa a seyā kurō, saba a seyā kurba sārba la wē ba pati a bun-dōnōmi hārāvma a Dufre ni kana a deyley hun a Dufre pane Moyizi nahī bole. <sup>5</sup> Bakō wōla a pōtōlam tomde nanŋu, kun wē nyōu nyōu a dōba ni koŋ da nyanŋanŋ la gu lenkām ni, la kunnu Moyizi yati dī lobu a tōnfidaŋ koŋ, a Dufre bole dī ni hā: Ye yav lobu a daŋ koŋ kana m hūjse ni gu a derga keŋ nyuni <sup>6</sup> Nyōu nyōu, Zezi da a tomde kun kī handa a seyā kurba kōyba namba nyūŋgu, a fumabu la a Dufre tullēni magalam, da a Dufre baŋi a aadi kun kī pote nyūŋgu, saba hūn a Dufre bole dī pata hu la a aadi koŋ ni, kī hūn da da pote nahī.

<sup>7</sup> A nyōu, maana gu kundō ke a pote aadi koŋ bage a aadi kun ni a zergu ba tugle, gu go kun ba kuratru gu la a hiindigu. <sup>8</sup> La v ni ke a Dufre weyni heŋ ni, a zergu yoro dī bolu ba ni:

«Ye na a fundev bellī, mko a Daŋsa la bo,

kun m bellı nyı a aadı feyley la İsrayel daŋ la Zuda daŋ.

<sup>9</sup>kun ba yeley kun m nyıyē la ba kagama,

kun funde m nyıyē ba wōnde m tıgı ba Eziptu sēende ni. A Daŋsa bole: Kun ba  
ba nyıyē mu aadı gv hānsı gulle,

mkō mu dıge ba ba sol.

<sup>10</sup>Ye a aadı kun m bagrı la İsrayel daŋ,

A sōyā hej belleni mkō a Daŋsa la bo, m patıka mu deyley,

m wāgra hı la ba buına, la ba humnı yoro,

m bagra ba Dufre

la ba bagra mu fuma. <sup>11</sup>Fu kã ba sebla dı dondo wala dı nyundō dı bo dı ni :

Hōrō a Daŋsa! Kun gv künde ba dırv hōta mu la, kun kurgi la ba bi  
boneŋə halı gv te ba kōyō. <sup>12</sup>Saba m pata ba la ba zəŋgrev suuru, la m  
ba hūndra ba walı zaabı hūndam kōynde lay. <sup>13</sup>A Dufre kun dı weyrı a  
aadı feleŋu weyga, dı pane a pote nyuŋgv koŋ bagı a kōrē; bine kun  
bagı a kōrē la gv kōtrı wē la sumam ni.

### A aadı pote seyə la nyaŋ aadı seyə waluma

**9** <sup>1</sup>A aadı pote naŋgv kō hōfa a nyıyā hoygi kun zuru kana ba pōtōl a Dufre la  
a daŋ dıko a Dufre pōtōlam ni a duniyā ni yere. <sup>2</sup>A nyōv a tōnfıdaŋ la da siki,  
gv yoro keki la a pēriŋv keseygu, ba yıtı a pote nyuŋgv a tige sırfıgv, gvko yoro a  
lampav kun hōfv yasav hıpē, a tabal la a buuru hun patı a Dufre ni la wote. <sup>3</sup>Kun  
defv, a pēriŋv kerigirigi hiındıgu koŋ belle ni, a tige ba yıtı a sırfıvhtı sırfıgv wē.  
<sup>4</sup>Gvko yoro a wusolhi zıbrıfa kun bagı la a wura, la a aadı kotoŋ kun dırv mılaŋŋı  
la a wura, kun yoro a wura salıe gv hōfv a manrı hej, gv dakı Aarō gete kun fıri  
la a geŋə abıwalıv hun nyuntı a aadı naŋgv weyntı wārgē. <sup>5</sup>A kotoŋ naŋgv sumbrıfə  
nyuntı bage a serıbeıv bej la a wura a Dufre dubey yoro maleeka hı laŋŋı ı zongə  
ı sumbu a Dufre bıun-yırıgrıfə kotoŋ naŋgv. İs v ba hıfa da v hoku a weyga dırv  
maŋsanda. <sup>6</sup>Kun ba kone kaŋ kã dırv gv tige ni nuŋ gv kēndı, a seyə kurba namba  
zurə wakatı kama a pote daŋ naŋgv ni, ba wōllıv a tomde naŋgv. <sup>7</sup>La a hiındıgu  
naŋgv yoro a Dufre ni seyə kurba kōyō hoŋ dım ten la zuru, naadım ten a zende  
yoro, la gv mu dı ba zurə deŋ dı ba zāane a Dufre a suuru la a nyem dıko gulle  
zəŋgırev ni, la a fuma namba zəŋgırev ni. <sup>8</sup>Nıjka a Dufre leŋkəm boŋse gv hıŋso  
ke a tige sırfıvhtı sırfıgv naŋgv bōrv ba kelete dım, kun zaka a tōnfıdaŋ pote naŋgv  
fēyfv gv wē dırv. <sup>9</sup>Hun da bagrı nuŋ hej a nyaŋnōn la nyaŋ fıma ni: a panam la  
patı a Dufre ni, a seyə la bagrı a Dufre ni ; la ı ba deyse ı pa anı bagrı hı nandı da a  
makam fastı la a Dufre dı humnıni yoro. <sup>10</sup>Hun da bagrı hej dırv da bagra la a dıvhtı  
la a nyōrhtı ı la hemfı nyıyām wāanı wāanı , a fımbabu manav ten ten, la ı sontu ba  
ni kala gv tere a nyıyē feleyŋu kun bene sırı. [

### A Kırıstı hoŋ nyem a seyə ni panam]

<sup>11</sup>La Kırıstı bene, dıko la a Dufre ni seyə kurba kōyō anı bellıla a hāuma hārēy  
bellıhtı. La dı yome la a tōnfıdaŋ kun kesey la kun hārēy kū pote nyuŋgv naŋgv,  
kun ba yeley a fıbi wōnde kun bage, kun yatı bo kun ba halfa a duniyā ni yere. <sup>12</sup>a  
būrıbera la a neybu nyem dō dı yome, la la dı gulle nyem dı yome la dı zu naadım  
ten gv dırv ni a sırfıvhtı sırfıgv ni le kana mu dı da a hoŋtəm fastı hu ni a wakatı  
dırv ni. <sup>13</sup>Saba, halı a būrıbera la a neybera nyem, la halı a neyōŋ tōfım zōrōŋgam  
a walı zaabı samba nyuntı sammıka ı sırgı ba kōlftı, <sup>14</sup>Kırıstı nyem hej la kū handa  
handa, dıko nandı la a Leŋkəm hun gv kendam ni dı pane dı gulle a Dufre ni a seyə  
hun go zomuŋə kana sammıv v humnı hej tomə kun bellı la hu ni a sım, la gv pa v  
deystı v wōl a Dufre feyo ni. [

### A aadu kun nyi la a nyem]

<sup>15</sup> Gukɔ la pa, Zezi baɣi anɩ wē a Dufre la a fuma tulleni da di baɣi a tuureysa, da a Dufre baɣi a aadi feleɣu la ba. Zezi sum bage da di yeɣtu bunma zoɣu a aadi kɔwē naɣu yoro, da bunma ba yre namba deysi ba soɣ ba hulam hɔle kun ba kendra, dukɔ a Dufre kun da bole ke ba bella pa ba koɣ. (Gukɔ la pa Kɩristi baɣi anɩ zuru a Dufre la a fuma beɣ tulleni da di maga la a foley feleɣ la a aadi feleɣ. Kun gu kunde a sum la zu tulleni kun patɩ a wali zaabi hun baɣi a aadi pote koɣ yoro nuɣkoɣ da a hɔsam, bunma duru a Dufre yuri beɣ deya ba da a hulam hɔle kun a Dufre nandi gulle bole di pata ba la.) <sup>16</sup> Saba fun ba weyri a hilfi hun fu weye di dugu weyga, kala ba ni ke di daɣsa sibe. <sup>17</sup> A hilfi hun fu weye di dugu a sum belleni da i hɔfu a gaabi, i go gaabi kun zaka anɩ wey a hilfi di dugu nandi feyfu di feyfu. <sup>18</sup> Le mu, a aadi pote koɣ ba kurge gu ba yome la a nyem suram. <sup>19</sup> Moyizi kun hɔnse Israyel fuma ni kaɣ kama duru kun a Dufre bole ke ba baɣi a Deyley heɣ yoro di kendi, di zaɣe a neybu la a buriɣera nahi nyem, gu daki a hem, la a pergu kun baɣi la kaarema kɔy somi la a feɣu kun ba yiti ke a "izɔp" wɔna di misiri a nyem nahi di gulle nyuni la a fuma namba nyuni, <sup>20</sup> la di bolu : " A aadi kun a Dufre bole nyuri la na naɣu nyem le nuɣ, <sup>21</sup> la di muse mu la a nyem nahi a tɔnfidaɣ naɣu ni la a Dufre pɔtolam sorfi nahi duru ni, <sup>22</sup> la, la a nyem a kaɣ duru dari a sirgam a Dufre yigani, kana a Deyley heɣ bole; la; gu ba bage la a nyem suram, a suuru ba dey gu da. <sup>23</sup> Kɔ a hɔuma kun nyaɣ hun wē dɔba a Dufre ga deya i da a sirgam la a wali baɣi le kana, tilay dɔba waluma nahi gulle da a sirgam la a seyɔ hun kɩ a hãrɛy hun ba kurɩ ni.

### A Kɩristi seyɔ tɔgrɩ a wali zaabi

<sup>24</sup> Nuɣ, kɔ a tige sirifɔhi sirifɔgu kun a fumabu lobe yoro, kun lobu gu nyaki kun a dɔba nyuɣgu naɣu gulle gulle koɣ yoro dɔ a Kɩristi hoɣ zue, la a Dufre gulle ga, da di yaw tugo a Dufre ga nyaɣ ukɔ ni. <sup>25</sup> La, di ba zue deɣ da di patɩ di gulle wole nyiyã kale, n bolɔ a seyɔ kurɔ keseyo hoɣ anɩ zuru zende kama a tige sirifɔhi sirifɔgu koɣ yoro la a nyem hun ba ye le di nyem, <sup>26</sup> saba gu bage le, di da heme di wargi ney wɔllɔ zaa duniyã koɣ kurgam ni. Kun u dey u na le nuɣ, naadum ten, a wakati kun bene hibɩ, a Dufre tɔnɣe di da di pa a zaabi koɣ gaabi yey la di gulle sum a sɛende koɣ nyuni. <sup>27</sup> La kun a fubi mu zaka le di fey la di sibu naadum ten, gukɔ belleni, di da a guru nuɣ, <sup>28</sup> le kana mu, ba pane a Kɩristi pa di gulle da di tugi a fumabu pɔtu wali zaabi la di pɛndatrɔ a hiindigu, bunma daali dukɔ da ba da a hoɣtɔm, la, gukɔ a wali zaabi weyga, ba weyra lay. [

### Kɩristi sɛende koɣ nyuni sum koɣ hise]

**10** <sup>1</sup> A nyɔv, Moyizi deyley nahi a hɔuma hun belli nahi lenkɔm la, kay i gulle nyɔv nyɔv dɔ; gukɔ la pa a deyley go deyla, i pa bunma woromsru a Dufre namba baɣi bunma sirifu dukɔ a Dufre yiba ni, mbaa la kun gu bage seyɔ dum nahi da la i baɣi zende kama zende kama, zende bindu go. <sup>2</sup> Halɩ maana i da hɔfa le kana deyla, ba da dugra a seyɔ bagam, saba bunma yommu a bɔru naɣu da bagra bunma sirifu a Dufre yiba ni naadum ten a wakati duru ni, ba lirɔ ba wali zaabi duru fast. <sup>3</sup> La le dɔ, la a seyɔ heɣ, ba hundatra a wali zaabi hundam zende kama. <sup>4</sup> Saba a ney bera la a buri-bera nyem ba dey lay i tugi a wali zaabi.

<sup>5</sup> Gukɔ la pa, Kɩristi kun belli a duniyã koɣ yoro, di bole hãa:

« N ba boɣse a seyɔ, n ba boɣse a hãrãv;  
la n bage mu ni a kulɔ.

<sup>6</sup> A seyɔ zɔvruhi, wala a seyɔ hun baɣi a wali zaabi gulle ba dɔnɣe n ni. <sup>7</sup> Kɔ m bole: " Ye mu le, a Dufre, M bene da m baɣi kun n boɣ m baɣi; kana gu wãrge n tite pilligu koɣ yoro kun zuru la mu. » <sup>8</sup> A pote duru di bole: « A



seyə, a härāv, a seyə zubrūhi, a seyə a walt zaabı gulle, n ba boņse hi, ı  
 ba dōņse n ni.» U hōrō na ke a härāvma nahı a deyley kün bole ı bagı la.  
<sup>9</sup> Kō dı bole: «Ye gv le, m bene a duniyā nı da m bagı kün n boņ m bagı  
 » a Dufre pōtōlam pote naņgv dı tıgrı da dı sēy a hiındıgv koņ.» <sup>10</sup> A

Dufre kün boņse lē kana koņ gulle, v bage bunma sırfıv a Dufre yıba nı,  
 Zezi Kırıstı kün pane dı gulle a seyə kana naadum ten a wakatu dırv nı.

<sup>11</sup> Künde seyə kürō kama hıfa funde kama da dı wōl dı tomə, la dı bagrı a seyə nēe  
 wōlv wōlv seyə dım nahı da dı ba dıgra, a seyə hın go deyla lay ı tıgv a walt zaabı.  
<sup>12</sup> La halt la dıkv kün dı bage seyə dım ten dı tıge a fuma walt zaabı halt a bada,  
 kün dı bage gv dı yaala tıgo a Dufre wōnde dıgrē. <sup>13</sup> La zaa gvkv nı dı daala da a  
 Dufre tı dı alba dı wōlv hou. <sup>14</sup> La seyə dım ten bagam, dı pane bunma dı kōrete  
 hōlle nı a Dufre nı namba hıbu fastı. <sup>15</sup> Gvkv a Dufre leņkəm mv hōņsrıv ke a nyōv la  
 hı. Saba kün dı bole nuļ bellentı: <sup>16</sup> A Daņsa bole hāa:

Ye a aadı kün m nyırı la ba naņgv

A fundev heņ bellentı,

Mv deyley heņ panam nı, m tıra hı la ba bına yoro

la m wāgra hı la a humnı feyhi yoro.» <sup>17</sup> la dı bole mv: «M ba hundra lay lay ba  
 walt zaabıv, la ba lēbrev walt.» <sup>18</sup> Bıne fun a walt zaabı yaafa da, ba ba  
 gvta ba bagı a seyə a walt zaabı gulle.

### A bōrv feleņgv Kırıstı keletrı hv nı weyga

<sup>19</sup> Nuņka, mv nyumba, v hōfv a hōvlare fastı v dey v zu a tıge sırfıgv naņgv nı  
 Zezi nyem nahı zambaanı nı. <sup>20</sup> U hōfv a bōrv feleņgv la gv patı a feyley, kün Zezi  
 keletrı hv nı, a pērıgv keseygv kerıgrıgv naņgv dı kārı dı tıgv a bōrv, kün yata gv  
 bo dı gulle kōlv. <sup>21</sup> La v hōfa a seyə kürō keseyo anı ba te a nyu a Dufre daņ naņgv  
 nı. <sup>22</sup> Gvkv gulle, v woromsu na a Dufre la a bünde kün ba tereņge, la a nyōv panam  
 fastı, a bünde kün sırgırv, kün yoro lēbre kā go la a kōlv kün hubo la a hem sırfıhı;  
<sup>23</sup> v fēy na v bolu kün v tırı tamhā, ka v fungv saba anı bo dı pata hv la a hāuma  
 hun v tırı tāmhā nandı a nyōv bagıv la dı hibolə kün dı bole. <sup>24</sup> U ye na dombə waltı,  
 da gv bela hv nı a boņey, la a tomə härēy bagam. <sup>25</sup> Ka v be dıgv v mentı dombrev,  
 mbala kana fuma gvōv ba manıv la, la v pa na dombə a beni, gv dırv kün na nı a  
 funde koņ woromsrı. <sup>26</sup> Saba Halt v hōre a nyōv koņ fastı la gvkv bellentı v yav bagı a  
 walt zaabı, v nyaa ke a walt zaabı la, la v bagrı hı, seyə sırgıv kā go kün bagrı da gv  
 tıgv hı, <sup>27</sup> kala v daa la a funı kesey a gırv kōtam la a hānı kesey yoro zuəm, a hānı  
 funıhı hun bellı dı a Dufre tārıba. <sup>28</sup> Halt fv tā Moyızvı deyley naņgv, fuma be pa a  
 kōsetı, fuma hı wala fuma tā kesetı nı, a wōmgey go a sum da la dı nı. <sup>29</sup> La gv künde  
 nuļ la anı tā Moyızvı deyley naņgv nı, na ba yelə ke nuļ kana fv dara a nyumōnam  
 gv kaņstı gv küstı. A fv anı ba kale a Dufre bı hoņ ke kaļ la, anı gaņ dı aadı nyem; a  
 nyem hun pa dı bagı anı sırfıv a Dufre yıganı, la dı huysrı a Dufre leņkəm; a leņkəm  
 hun bagrı a fıbi nı. <sup>30</sup> A nyōv, v nyaa dı, anı bo ke:

Mko la tıgrı a bünde, la mko la bellı yırı! La kōynde:

A Daņsa gıta dı fuma beņ gırv.

<sup>31</sup> Gv funıfv fv be zu a Dufre anı feyfv wōnde nı! <sup>32</sup> La hundv na na kurgəm nı,  
 kün na da a pəndıgv da lē kün da a wargā handa la a wōləm gulle gulle. <sup>33</sup> tıge dım,  
 ba dıgv-na a fuma nı da ba ye na ba huysı na la ba wargı na na bōrv koņ nı; tıge  
 sırgıv, gv te tılay na hāņstı bunma ba wargrı lē kana. <sup>34</sup> La, na hāndı soņe na mentı  
 la a kasıbv na wargı, la na soņe ba nyı na daam ba soņ hı, kün na nyaa fēe ke a  
 daam kün härēy ku ıkv, la ı tıņgrıv samba la na. <sup>35</sup> Ka na be dıgv na hōvlare naņgv  
 saba na dara a yımōv kesey hı nı. <sup>36</sup> A nyōv, a sıınə da na hēmə na da, kün patı na  
 deysı na bagı kün a Dufre boņ na bagı da, dı hibol na nı kün dı bole ke dı bella bagı  
 na nı naņgv. <sup>37</sup> Saba, a wakatu boneņə da, boneņə da kōynde la anı bellı hoņ te, dı

ba təngra la dı be. <sup>38</sup>Bine anı makı mkö a Dufre yeləm feyrə a nyöv panam gulle; la halı dı göne nyeerē, mkö a Dufre bunde ba dənşra la dı.

<sup>39</sup>Ükə, a fuma bunma gəv nyeerē da ba yey də hu, la a fuma bunma patı a Dufre a nyöv da ba da ba feley hej hoptəm la hu.

### A nyöv panam

**11** <sup>1</sup>A nyöv panam , a bun-kañey kana la ke fı hōfv a kañ kun dı turı tamhā ke dı dara, nañgu, a kañ la kun hōñsru hu pāriyāy a häuma kun a fu ba ni. <sup>2</sup>Gükö gulle pote samba namba da a kəseti hārēy. <sup>3</sup>La a nyöv panam nı v dəmön gu bi, ke a duniyā koñ la a Dufre weyga gu te la taka, ke kun fu ni sire kun a yibre ba ni nı. <sup>4</sup>La a nyöv panam, Abel bage a Dufre nı a seyə kun hārēy küt Kāy nyuñgu. A nyöv panam zambaanı, a Dufre gulle hōñse ke Abel make dikö a Dufre yibre nı, dı pane a kəseti ke dı hārāv hārēy, gükö zambaanı mu, mbaa kun dı sıbe koñ dı weyga fēyfa ga weyrı la hu. <sup>5</sup>La a nyöv panam a Dufre zañe Henok, dı ba leme a sum; ba ba na dı kəynde lay, kun fendi kun ba zantı dı ba yav la, dı da a kəseti ke dı tere a Dufre humnı. <sup>6</sup>Bine, a nyöv panam goka, fu ba dey dı te a Dufre humnı, ke ase la anı woromsru a Dufre heme dı pa a nyöv ke Dufre wē la, la dı ytu bunma yatı dı nı. <sup>7</sup>La a nyöv panam, Nuwe, a Dufre kun hōñse dı kun yatı gu be bağı kun ba ba ni döm, dı soñe a hōñsam nañgu, la dı bage a hi da dı hoptu dı dañ fuma. La nyöv panam, dı kuyele a duniyā koñ a nyöv, la dı hagatı anı turı tubv a makam a Dufre yibre nı, kun fu darı la a nyöv panam. <sup>8</sup>La a nyöv panam, Abraham soñe a Dufre yram, dı sırtı dı yagu a sēende kun a Dufre da bole dı pata dı la dı hal, la dı yable dı ba hərə fun dı yagu. <sup>9</sup>La a nyöv panam, Abraham hunne dı yav tugo a balıv kana a sēende kun a Dufre bole dı pata dı la nañgu nı, dı feye a tənfidan yoro, lzakı la Zaköbv bunma turı tubv, tubv dım nañgu da mu feye a tənfidan yoro. <sup>10</sup>Saba, dı da daala a saga kun sıña kon, kun le a Dufre gulle le gu bısrö la gu lobro. <sup>11</sup>La a nyöv panam, Sara mu mbaa la kun dı kōöte handa, ba pane dı deystı dı da a hulam, saba dı nyiyē ke anı bo dı pata dı la a bi hoñ a nyöv bagrö la. <sup>12</sup>Gükö la pa mu, bərv dım ten, anı kōöv dı woromsu a sum, a digə pötv sire dı nı, a digə kun pətey handa mbala a wōriyābu kana, la kun kale ba dey gu kal mbala a hulaña say a yısa nyurē nı kana. <sup>13</sup>Ba dırv sıbe la a nyöv panam, ba ba da a häuma hun a Dufre bole dı bagra nahı hiboləm, la ba na hi hēyfa, ba yaba hi, la ba sebe poroku ke a balba la a yaafuba la ba a duniyā koñ nyuntı. <sup>14</sup>A fuma bunma weyrı nuñ hōñsra fastı a saa dañ ba yatı; <sup>15</sup>Halı maana ba humnı wē la a saa dañ fun ba sire koñ, ba da dara a bərv ba hagatı ba gə gu nı. <sup>16</sup>La le də, ba dıve ba yatı a saa dañ kun küt bellentı nyuñgu nañgu a hārēy, a saa dañ kun wē a döba nı. Gükö la pa gu go a koy a Dufre nı dı yırı dı gulle ba Dufre; a nyöv a Dufre hēməne ba nı a saga. <sup>17</sup>La a nyöv panam, Abraham kun ba meyē dı ba ye, ke dı bağı lzakı dı bi a seyə; dı nyiyē dı bi, dı biñə gadım ten dı yarı dı bağı ga a seyə, kundə a Dufre da bole dı nı ke dı pata dı la a häuma. <sup>18</sup>Dı bole dı nı: La la lzakı n dart a digre .»

<sup>19</sup>Dı da bolə dı humnı ke, mbaa anı sıbv a Dufre dey dı pa dı fegeti; la nuñ la pa dı hagatı dı da dı bi mbala anı ba fegete kana. <sup>20</sup>La a nyöv panam lzakı te a barke dı benabu nı: Zaköbv la Ezayu nı kun zuru la wote walt nı. <sup>21</sup>La a nyöv panam, Zaköbv kun bene yatı dı sum dı te a barke Zozefv gunda nı, dı tike dı gete dı pətöl a Dufre.

<sup>22</sup>La a nyöv panam , Zozefv, sōyā kun bene worom ı zaka dı weye lsrayel gunda sıram Ezıptu weyga, la dı bole ba nı kana ba bağı dı kuba. <sup>23</sup>La a nyöv panam, Moyizı dı hulam nı, pilav tı dı hulaba hērgə dı, saba ba na ke a bi senfuyo la dı, la ba ba funge ba tı a yov nandı nyurē. <sup>24</sup>La a nyöv panam Moyizı kun hagatı a kōyö dı gañe ba yırı dı Faröñ bi kēñbi bi, <sup>25</sup>dı mentı la a Dufre fuma dı wargı, gu böv dı nı dı da a bun-dönömtı kun a walt zaabı patı a wakatı boneñə yoro. <sup>26</sup>Dı kale a huysam Kurıstı gulle mbala a daam kun küt Ezıptu daaftı, saba dı yiba wē la a yurımöv

nahi nyuni. <sup>27</sup> La a nyɔɔ panam, di sure Ezpitu, di ba fonge a yɔɔ nandi bun-hɔɔvga, di huke gəngən mbala a fu anɪ ni kun a yibre ba ni kana.

<sup>28</sup> La a nyɔɔ panam, di bage a paki batu koŋ la di mise a nyem kun patɪ ka a bu porə kɔɔ nandi be harɪ lɪsrayel bu porə. <sup>29</sup> La a nyɔɔ panam, di hɔgle di nyumba lɪsrayel gunda ba keke a yisa sɔmɔ koŋ a sɛɛnde kurey nyuni; kunde Eziptu fuma namba kɔ kun nyanjane a kekam a hem nahɪ mulomse ba dɔvɔ. <sup>30</sup> La a nyɔɔ panam, Zeriko lalsɔ sole, kun a fuma namba gilete gu ba sɔgɔ sɔyā hɪ pɛ . <sup>31</sup> La a nyɔɔ panam, Rahab a kɛɔŋ anɪ tufu di nyuni di dol di gille nandi ba menti la a tārɪba namba di mɛy, saba di soŋe a kerembə namba, di hɛrgɪ ba.

<sup>32</sup> A se m ɔɔɔ m bo ? Saba m go para da m wey Zediɔ, Barak, Samsɔ, Zefte, Davɪdɪ, Samuwel, la a annabiouma namba weyga m parati, <sup>33</sup> bakɔ bunma la a nyɔɔ panam ba wol a halmɔ ba deysɪ hɪ ba soŋ ba hal, ba wɔl a Dɔfre yibre makam tomə, ba na kun a Dɔfre bole di pata ba la hiboləm, ba fɪyɛ a duma nyɪyā, <sup>34</sup> ba zimge a hāni gaabi, ba kɔe a golə nyɪyā ni, ba bɪyāŋgɪ hun ba hagatə ba da a gaabi, ba bagɪ a bena hāmnenu a mena ni, ba sāyɪ sɛena sɔrba menabu. <sup>35</sup> La a nyɔɔ panam, a kena da ba pa ba nyumba bunma sɪbɔ fegeti. La sɔrba kɔ soŋe a wɔna la ba wolə lɔsam kun ba ba soŋe ke ba dɔgɔ ba, da ba da a sum fegetəm kun hārɛy kɪ; <sup>36</sup> sɔrba mu soŋe ba wargɪ la a huysam mɔmstɪ, a pɔmam, a zɔgɔɔv dɪam, la a kasɔ zuəm; <sup>37</sup> sɔrba kɔynde, ba dɔvə ba la a geŋə ba kv, ba doke ba la a kendi ba kv; ba kɔvə ba la a gole; ba gɔɔɔ mu, ba gɔmɛ ba la ba tūrɔ ba go tige, ba pɛrɪ kɔ le a pesuu la a būrɪ tɔnfɪ; ba soŋe kun hɔfɔ, ba wargrɪ ba, la ba hūŋsrɔ ba a bɔne, <sup>38</sup> bakɔ bunma a duniyā koŋ ba tere ba da ba, ba tūrɔ a durugu toore ni a derɪ nyuni, ɪ lompou, a bŭftɪ ni. <sup>39</sup> Bakɔ dɔvɔ a nyɔɔ panam zambaani ba da a kəseti hārɛy ba nyɔɔ panam nahɪ zambaani ba da kun a Dɔfre bole di pata ba la nangv. <sup>40</sup> A Dɔfre kun da hemɔn a kāŋ kun kɪ, gu da heme ba hibɔ fi ukɔ ba tere.

### A tiŋkəm a wargam wargə kesey yoro

**12** <sup>1</sup> Kɔ niŋ, v mu kun hɔfɔ a fuma pɔɔ niŋ kana kəseti hun kil hu, v dɔgɔna a degrey hun dubsuru hu, la a walɪ zaabi hun gullɪ hu, la v kaŋstɪ v gille ka v wargɪ v huy a hurey kun a Dɔfre bole v huy. <sup>2</sup> U yeli na Zezi anɪ le a nyɔɔ panam kurgro la ɪ tɛeselɔ, Zezi, dikɔ anɪ dɔgɔ a bun-dɔnɔmɪ kun ba bole ba pata di la, di soŋ di sɪbɔ a dāyɛrɛ gaarɔ nyuni, di ba kale a koy kun niŋka sum hɔfɔ, la di tugle a Dɔfre yu kutre wɔnde dɪgrɛ. <sup>3</sup> A nyɔɔ, Ye na Zezi hoŋ, kana a walɪ zaabi bagrɪba warge di, la kana di deysɛ di soŋ a wargə heŋ, kun patɪ ka na be dɔgɔ a bun-yelya be la na ni a beni goore. <sup>4</sup> Na ba gaŋŋe dɔm a walɪ zaabi, kala na woləm la a walɪ zaabi ni a pɔmde sure. <sup>5</sup> Na le la a Dɔfre segləm hun ba segel na kana a sa segel di benabu?

«Mu bɔrɔbi, ka n huysɪ a Daŋsa nuŋatam,

Halɪ di bene wol ni ka n beni bɔɔgɔ. <sup>6</sup> Saba a Daŋsa nuŋatra anɪ di boŋ, di sumbra anɪ dɔvɔ di bage di bibɔrɔbi. <sup>7</sup> A wargə hun na warfɔ heŋ na verəm ni la. A Dɔfre bagra na la di gunda kana. Bibɔrɔbi nde nyundɔ la wɛ anɪ sa ba nuŋatra di. <sup>8</sup> Halɪ na ba daraka a nuŋatam, a gunda dɔvɔ hun dari, kɔ sele bu la na, na ba yele a halaalu.

<sup>9</sup> U zaŋ a nyanjanɔŋ, fu kā hɔfa a sa anɪ hul di la di nuŋate hu, la gu dɔvɔ ni v boŋ ba: La kun kɪ a tilay v heme dɔ v yirgi v gille v soŋ v feyley bagrɔ v da a feyley di ga. A sɛɛnde nyuni yere, bunma hul hu la bagɪ v vetiba la v soŋe ba ni gu dɔŋse hu, ukɔ ba heme v soŋ gu kɪstɪ, a lenkɔmfɪ sa hoŋ, v da a feyley? <sup>10</sup> Bakɔ da nuŋatra a wakati dige ni da, kana ba yeli ke gu hārɛy ba ni; a sa anɪ wɛ a dɔba ni, dikɔ nuŋatrɪ hu, ukɔ hāŋsam ni, da v kɔɔɔv hɔle ni dikɔ a Dɔfre ni, di kana. <sup>11</sup> A nuŋatam dɔvɔ gu wakati koŋ gu ba nyan a bun-dɔnɔmɪ kaŋ, la a bun-yeyla la gu. A tɔŋgam bellenu, gu bella la bunma da a nuŋatam namba ni a makam a Dɔfre yibre ni la a bəəni.

### A segeləmfi la kaŋ sebam dɔɔmde weyga

<sup>12</sup> Kɔ kãŋsalna a wɔna la a dimnyufi hun yɔrgu. <sup>13</sup> La na wolə yom a bɔrvft huki, da ka a dɔɔmɔ be kãri, la kun kũ di da a yergam. <sup>14</sup> Yaruna a bəni tugo la na a fuma dɔrv tullenti, la kana na kɔrɔrv hɔle ni a Dɔvre ni, halt a fu ba kɔrɔte hɔle ni a Dɔvre ni di ba dey di na a Daŋsa; <sup>15</sup> Yena ka fu be kuyel di gille a Dɔvre barke koŋ; ka fu be haŋati mbala a pendɛ kanɔɔ kana kun siti gu bella a zunugəm gu leem ley a fuma namba dɔrv ni. <sup>16</sup> Yena ka fu kã baŋi a tomə zɔgamsu baŋu wala a Dɔvre waluma huysrɔ, mbala Ezayu kana, di zaŋ di hɔle kun a bi kɔyɔ dari di pa la di soŋ honə kɔre dum ten. <sup>17</sup> Na nyaa, gu bellenti kun di bɛne boŋsu a barke da di da a tɔbu koŋ, ba gaŋŋane di gu, la di ba da kana dɔrv baŋu a waluma heŋ tɔgati, mbaa la kun di horom gu la di yiba hem. <sup>18</sup> Nakɔ ba woromse a dɛrga kun fu dey di haru, a hãnti kesey nyurɔ ga nyunti, na ba na a yuku, a yuku tam tam, la a saru keseygu; <sup>19</sup> na ba dɔmɔne a kuluu pɔsam, la a hilo; a fuma bunma dɔmɔ a hilo naŋgu bole ba boŋ ba gɔ ba dɔmɔ gu. <sup>20</sup> Saba a kaŋ kun di bole naŋgu gamse ba la : «Ani haru a dɛrga keŋ, mbaa a kaare la, ba dɔgra gu la a geŋə ba ku!» <sup>21</sup> Kun ba ni naŋku tura ba ni a funi kala Moyizɔ bole: « A funi la hɔfu mu kala mu dɔrv kebru.» <sup>22</sup> La nako woromse a dɛrga kun ba yiti Siyɔ, la a Dɔvre feyo saga, kun le Zeruzalem kun wɛ a dɔba ni malekau musuv handa handa wɛ a batu mentu ni, <sup>23</sup> la a bu porə menti dondre bunma seeyə wãrgi a dɔbau ni, la a Dɔvre, anɔ le a fumabu dɔrv guruv gita, la bunma maki a Dɔvre yibre leŋkəmfi, bunma da a makam fast, <sup>24</sup> la nako bɛne Zezi ga, anɔ le a aadi feylenɔ koŋ tuureysa, la a nyem hun ba mise nahɔ, hun weyru gu kũ a Abel hɔni.

<sup>25</sup> Ye na ka na gaŋ na dɔmɔ anɔ weyru la na nandɔ! Ke ase la halt ba da la a nyumanam ba ba kɔe, kun ba gaŋŋe ba dɔmɔ anɔ weyru la ba a Dɔvre weyga a sɛende koŋ nyunti, ukɔ weyga ba weyra v ba kɔrã, halt v gaŋŋe v dɔmɔ anɔ wɛ a dɔba ni di weyru la hu. <sup>26</sup> Dukɔ, anɔ hilo pa a sɛende kebu, bole masan a weyga koŋ: kɔynde m gɔta m gɔ m pa a sɛende kebu, a sɛende ten ten dɔ la a dɔba mu. <sup>27</sup> A weyga kɔynde koŋ hũŋsrɔ ke kun dɔrv ti taka a duniyã koŋ ni gu kebru sɔma, da hun ba kebra fɛy <sup>28</sup> Kun gu kunde v da a halmi kun ba kebra v hɔgɔ gu hãŋsi a bagam hu ni koŋ, la gu, v pɔtɔl na a Dɔvre la kana gu tere di humni, la a dubsəm la dukɔ a Dɔvre funi. <sup>29</sup> A nyɔv v Dɔvre wɛ la mbala a hãnti hun dɔru.

### A wole yabrey kana na tɛ a Dɔvre humni

**13** <sup>1</sup> Maana a nyabre boŋey fɛy i tugo na la dombə tullenti <sup>2</sup> Ka na li a balba soŋəm, saba guko zambaani fuma guruv soŋe a malekau ba ba hɔre. <sup>3</sup> Hɔndɔna bunma wɛ a kasu ni, mbala nako mu a kasubu la na ba kana, bunma ba hũŋse a bɔne, mbala nako la, na mu hɔfu a kulɔ. <sup>4</sup> Maana a tɔy da a dubsəm ba dɔrv ni, la ka a tɔy pammu zɔgamsu, saba a Dɔvre gita a kusalba la a yommubə guruv. <sup>5</sup> Maana ka a marɔ boŋey be hal na; baguna a bun-dɔnɔmi la kun na hɔfu, saba a Daŋsa gulle bole: « Ayey, m ba dɔgra ni m ba yaga m dɔgv ni! <sup>6</sup> Gɔkɔ la pa v dey v bo la a bun-kaŋey:

A Daŋsa hoŋ le mu hãŋsrɔ,

M ba fungra kaŋ kã.

A se a fubi dey di baŋi mu? <sup>7</sup> Hɔndɔna na yigani samba wali, bunma sebu na ni a

Dɔvre weyga keŋ ; ye na kana ba kendige, na zaŋ ba nyɔv panam wolə.

<sup>8</sup> Zezi Kiristi kana la di dɛy le da la di nyaŋ; di fɛyrã le a wakati kun gu a kendam. <sup>9</sup> Ka na dɔgv ba sungu na la a sebolamfi wɔni digre dɔrv .

Saba gu hãrɛyã a fubi bundɛ kaŋsrɔ a Dɔvre bagam di ni, kay la a dɔfi

dɔ, a deyley kun zuru la a dɔfi nahɔ ba hãŋse lay lay bunma yommuhu

namba . <sup>10</sup> U hɔfa a dɔvɔga, kun bunma wɔllu a tɔnfidaŋ naŋgu yoro go

a nyirɛ ba di a diw hun siti gu ga. <sup>11</sup> Saba a kareyma hun baŋi a seyə a

wali zaabi gulle nahi, i nyem da a seyə kurba kōyō zuru la a tige surfuɔ  
naŋɔ yoro, i numvfi nahi suta a yitifə yoro naŋɔ i yav zubu sele.

<sup>12</sup> Guko la pa, Zezi mu, da di sirgi a fuma namba a Dufre yibre ni la di  
gulle nyem, di sire a saga yoro di yav sele di yav wargi. <sup>13</sup> Ko v soŋ na  
a koysəm hun di da nahi, v siri v yav hemsu di sele naŋɔ. <sup>14</sup> Saba a  
duniyā koŋ ni yere v go a saga kun yagu a bada, la vko yata la a saga  
kun bellu keŋ. <sup>15</sup> U yomnə dikɔ, v bagrina fos a seyə a Dufre ni kun le a  
nanu, kun yati gu bo a nyir- weyni v sebru di seere. <sup>16</sup> Ka na be li na  
bagri a hārēy, la a hāŋsi dombə ke a seyə kana la hi, i teti a Dufre  
humni. <sup>17</sup> Soŋ na yiganı samba ni, bagı na a nyufi bərmı samba; ke ase  
ba yeli na poma wali, kun ba yagu sebu a Dufre yiganı kun zuru la na.  
Le ba deysra ba bagı gu la a bun-dənmı, la halı le do ba bagra gu la a  
semsi, la gu ba firā na ni. <sup>18</sup> Zāa na hu ni a Dufre di hāŋsi hu, saba v  
pūrām fastı ke v humni ba tura hu zergı la kāŋ, v hōfu a boŋey v yaba  
kana hārēy kaŋ kā duru ni. <sup>19</sup> M zāanı na la mu bunde duru, zāa na hu  
ni a Dufre, da m hagati mu be na ga wole wole.

### A Dufre zāanam

<sup>20</sup> Maana a Dufre anı patı a bəəni anı fegeti v Daŋsa Zezi, anı le la a aadı kun  
go kendam nyem zambaanı ni di hagate a pesuu kurukomə kōyō. <sup>21</sup> Maana di pa  
na deyst na bagı kun hārēy duru da na bagı kun di boŋ, maana di pa kun dəndu di  
ni bagı v yoro, Zezi Kurısti zambaanı, maana ba nan di a wakati kun go kendam!  
Amina.

### A hilfi kendıgrı la a posuu

<sup>22</sup> Mu nyumba m zāanı na na soŋ a segeləm koŋ ! la m ba wārgra gu pərsu mu we,  
weyntıbu kalıley da la. <sup>23</sup> Hərcı na ke Timote v nyındə ba tıge di a kası ni ba dıgu, di  
bene m ga dəmdə, mu la di bella ye na. <sup>24</sup> Posu na na yiganı samba beŋ la a Dufre  
fuma beŋ duru. Itali samba posuru na. <sup>25</sup> Maana a Dufre barke tugo la na!